

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně
v období od 15. 1. do 31. 1. 2015

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.
leden 2015

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Podle údajů Eurostatu se míra inflace v eurozóně v prosinci dostala do negativních hodnot, na úroveň -0,2 %. Podle prvních odhadů bude míra inflace v lednu ještě nižší, a to na úrovni -0,6 %.¹ Také v EU28 byla prosincová míra inflace záporná (-0,1 %). Deflací zaznamenaly Řecko (-2,5 %), Bulharsko (-2,0 %), Španělsko (-1,1 %) a Kypr (-1,0 %). Nejvyšší míra inflace byla naopak v Rumunsku (1,0 %), Rakousku (0,8 %) a Finsku (0,6 %). Roční míra inflace poklesla v dvaceti šesti členských zemích, ve Švédsku zůstala stabilní a v Estonsku vzrostla. Nejvíce negativně ovlivnily míru inflace ceny pohonných hmot (-0,53 p.b.), topných olejů (-0,17 p.b.) a telekomunikací (-0,08 p.b.). Nejvyšší růst naopak zaznamenaly ceny občerstvení a nájmu (+0,11 p.b.).²

Sezónně očištěná míra nezaměstnanosti dosahovala v prosinci 11,4 % (v EU28 9,9 %), tj. nižších hodnot než v listopadu 2014. Meziročně (v porovnání s prosincem 2013) poklesla míra nezaměstnanosti o 0,4 p.b. (v říjnu 2013 byla 11,8 %). V absolutní hodnotě to představuje téměř 18,5 milionů obyvatel zemí eurozóny. Nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenalo opět Německo (4,8 %) a Rakousko (4,9 %). Naopak nejvyšší vykazovalo i nadále Řecko (25,8 % v říjnu 2014) a Španělsko (23,7 %). Meziročně mírně klesla míra nezaměstnanosti mladých pod 25 let, a to v eurozóně z 23,9 % v prosinci 2013 na 23,0 % v prosinci 2014 a v EU28 z 23,1 % v prosinci 2013 na 21,4 % v prosinci 2014.³

Sezónně očištěný vládní deficit v eurozóně ve třetím čtvrtletí 2014 klesl na 2,3 % HDP (oproti 2,5 % HDP ve druhém čtvrtletí 2014). Ve stejném období se vládní deficit v EU28 snížil z 3,0 % HDP ve druhém čtvrtletí 2014 na 2,9 % HDP ve třetím čtvrtletí 2014.⁴ Také celkový veřejný dluh poklesl, a to v eurozóně ve druhém čtvrtletí 2014 na 92,1 % HDP (oproti 92,7 % ve druhém kvartálu 2014). V EU28 poklesl ve třetím čtvrtletí 2014 na 86,6 % (oproti 87,0 %). Nejvyšší celkový veřejný dluh vykazuje Řecko (176,0 % HDP), Itálie (131,8 % HDP) a Portugalsko (131,4 % HDP). Nejlépe se co do výše celkového dluhu daří Estonsku (10,5 % HDP) a Bulharsku (23,6 % HDP).⁵

Koncem ledna zveřejnila ECB nejnovější zprávu o měnovém vývoji v eurozóně. Podle ní rostla peněžní zásoba v prosinci 3,6% mírou (v listopadu 3,1%). Objem úvěrů soukromému sektoru nadále klesal (-0,5 % v prosinci 2014), i když mírnějším tempem (-0,9 % v listopadu 2014).⁶

Lednové zasedání Rady guvernérů ECB nepřineslo změny úrokových sazeb, které tak zůstaly na úrovni 0,05 % (základní úroková sazba – hlavní refinanční operace), 0,3 % (mezní refinanční operace), resp. -0,2 % (depozitní sazba).⁷

Podle očekávání ECB oznámila detaily rozšířeného programu nákupu aktiv (*expanded asset purchase programme*).⁸ Ten doplní stávající programy nákupu soukromých aktiv: sekuritizovaných cenných papírů (*asset-backed securities, ABS*) a zajištěných dluhopisů (*covered bond purchase programme*). V rámci rozšířeného programu bude ECB nakupovat také cenné papíry vydané vládami eurozóny, agenturami a evropskými institucemi. Tento

¹ Eurostat, Euro area annual inflation down to -0.6%, 30. 1. 2015. [ZDE](#)

² Eurostat, Euro area annual inflation down to -0,2 %, 16. 1. 2015. [ZDE](#)

³ Eurostat, Euro area unemployment rate at 11.4 %, 30. 1. 2015. [ZDE](#)

⁴ Eurostat, Seasonally adjusted government deficit down to 2,3% of GDP in the euro area, 20. 1. 2015. [ZDE](#)

⁵ Eurostat, Government debt fell to 92,1 % of GDP in euro area, 22. 1. 2015. [ZDE](#)

⁶ ECB, Monetary developments in the euro area: December 2014, 29. 1. 2015. [ZDE](#)

⁷ ECB, Monetary policy decisions, 22. 1. 2014. [ZDE](#)

⁸ ECB, Decisions taken by the Governing Council of the ECB (in addition to decisions setting interest rates, 23. 1. 2015. [ZDE](#)

kombinovaný program nákupu soukromých i veřejných cenných papírů začne v březnu a měsíčně bude představovat cenné papíry ve výši 60 mld. eur. Nákupy by měly probíhat až do září 2016.⁹ Jelikož existovala kritika, že v případě problémů by se případné ztráty programu sdílely, byl plán nastaven tak, že pouze 20 % bude podléhat režimu sdílení rizik.¹⁰

26. ledna se uskutečnilo zasedání Euroskupiny, které se věnovalo několika různým tématům, jako např. rozšíření eurozóny o Litvu, nebo řecké parlamentní volby. Předseda Euroskupiny Jeroen Dijsselbloem vyjádřil připravenost na jednání s novou řeckou vládou, přičemž řecký makroekonomický ozdravný program bude projednáván na nejbližším zasedání Euroskupiny v únoru.¹¹ Dissjelbloem však také upozornil novou řeckou vládu, že jako člen eurozóny musí plnit své závazky a dohody.¹²

Zasedání Euroskupiny se také opět věnovalo ekonomické situaci v eurozóně. Ministři financí projednávali jednotlivé kroky, které jsou potřebné pro podporu ekonomického růstu a zaměstnanosti a zabývali se rozhodnutím ECB rozšířit program nákupu cenných papírů.¹³ Zasedání se věnovalo také aktualizovanému návrhu státního rozpočtu Lotyšska (*Draft Budgetary Plan*)¹⁴ a uvítalo závěr Evropské komise, že tento aktualizovaný návrh je v souladu s požadavky Paktu stability a růstu (*The Stability and Growth Pact*).¹⁵

⁹ ECB, Introductory statement to the press conference (with Q&A), 22. 1. 2015. [ZDE](#)

ECB, ECB announces expanded asset purchase programme, 22. 1. 2015. [ZDE](#)

¹⁰ EUBusiness, ECB pulls QE trigger on deflation, 22. 1. 2015, [ZDE](#)

¹¹ European Council, Eurogroup, 26/01/2015, 26. 1. 2015. [ZDE](#)

¹² EUBusiness, Greek euro membership depends on complying with agreements: Dijsselbloem, 26. 1. 2015. [ZDE](#)

¹³ European Council, Eurogroup, 26/01/2015, 26. 1. 2015. [ZDE](#)

¹⁴ Z důvodu výměny lotyšské vlády nemohlo dojít k jeho hodnocení již v prosinci. European Council, Eurogroup statement on Latvia's updated Draft Budget Plan 2015, 26. 1. 2015. [ZDE](#)

¹⁵ European Council, Eurogroup, 26/01/2015, 26. 1. 2015. [ZDE](#)